

PERIÒDICH POLITICH VERMELL.

:: SALUT PÚBLICA :: INTERESSOS POPULARS :: ARTS Y LLETRES ::

Redacció y Administració: carrer de Ronda de la Universitat, número 8, Barcelona

— VENTA: al exemplar, i peneta, Un número, 4 quartos. — Carta de les suscripcions al preu regularitat. — SUBSCRIPCIÓ: Espanya, 8 realitats, Ultramar, 11. —

NOSTRAS DENUNCIAS

UNA SENTENCIA

Mentres s'estava tirant nostre número de la setmana passada, nos fou comunicada la sentència del jutge municipal del districte del PI, per la qual se 'ns condemna, a conseqüència de la denúncia per ofensas a la moral, a tota la pena pel fiscal demandada, 5 sian 50 pesetas de multa, costas y premi personal en cas d'insolència.

No 'ns ha sorprès la sentència ni molt menys sabem les correccions que avuy en dia dominan; mes estem molt tranquils en nostra consciencia respecte a la manera com havem ofès a la moral, y, si 'ls diners nos sobressin, no foren pas aquestes sentencies les que 'ns facian recular en nostre camí.

La sentència està fundada en lo següent considerant, que a nosaltres nos deixa satisfets y orgullosos, si bé sense quartos, en lo quin se reconeix que se 'ns condemna per més que criticassem actes d'immoralitat. Diu així:

Considerando, que la exposició por medio de la que se dio a conocer de la vida real conseruia a la moralidad y buenas costumbres constituye una ofensa a la moral, por más que el objeto de la exposició fuera servir a criticar dichas costuras.

De modo, que ja ho veuen: Per més que l'objecte de la lamina fou criticar o criticar actes d'immoralitat, se 'ns condemna per atendre a la moral.

Nosaltres confessem ingenuament que no som tan sabis per entendre aquesta doctrina, y si no ho fos que les sentencies no poden criticarse, nos intentaríem modestament probar tot lo contrari. Mes per aruy ja 'ns ne guardarem be prou.

En altres temps també 'ns hauríem apelat de la sentència, mes avuy... no volíem alegrar al perdur, y havem dit: paga, que es goia.

Y job segona desgracia: la multa de no pelias s'ha tornat desembols de 20 duros, anons constra el temps perdur, puig las costas han arribat a 22 penetas de paper d'ofici y 18 pesetas més entregades en metàllich al jutjat per no 'ns recorda quinans cançons a satisfer.

Y ves qui gosa a apalarse, sabent que això fa pujar considerablement los gastos! Val més que un vagi a pelarse de fret, que al menos li surtirà més barato.

Mes deixemnos ja de sentencies, que la ploma rellisca molts cops massa lleugera a impuls del cervell, y no fos cas que la moral nos dongués un altre que sentint molt pitjor que l'de

las conabadas cent pesetas, ab las quals han xich més alegrement a'hi podian passar festas.

LA GROSSA

Quan surti aquest número, ja haurà vingut la grossa.

Y cuidado que no hi ha en això cap alusió personal.

La grossa que haura vingut es la que fa dias rothom espera ab ansia, la que fa temps no deixa dormir tranquils a la gran majoria dels espanyols.

Y així que la diaris ministerials nos deuben un dia y un altre dia que a Espanya hi ha completa tranquil·litat.

Però que paga un sàter de las noticias dels diaris!

Cada any, quan arriba aquest temps, no sembla sino que estem en completa resolució: totum parla de la grossa.

Paxan uns dias y nos seguim ballantse molt prima.

Malgrat la grossa que ve cada any en aquest temps, mes ve la grossa que nosaltres esperem: la grossa que nos permet ballar la grossa.

Y no deixa de ser molt trist que ab tant sentir parlar de la grossa, ningun que seguir sempre ab la panxa prima, tan prima, que es la vera imatge del buyt, del buyt abstrait, de aquell buyt quina existencia negan los fisicos, sens dubte perquè mes han poderats en la panxa de cap treballador.

Y es que pera produhir aquest buyt la burguesia es molt més potent que la maquina pneumática mes poderosa.

Sols fallavan los dretres aparellaments feix per en Suiza y en Merlant, los dos famosos maquinadors que avay se repartissen la admiració del mon, però que la gent dels quartos scabes de creure que onora era massa generosa cedint un plas d'escollella als treballadors.

Lo doctor Tassier, Suiza, lo pintor Merlant, heus aquí tres homes a qui la burguesia atorga grans estatuts.

Aquí es ens lo d'ensenyar li'l camí pera que ella sola pugui menjarse tot, absolutament tot lo que s'era demunt y sota de la terra!

Y després d'oberta aquesta nova via vers la resolució del problema de pagar los treballadors altres sense donarloslo: res que menjar y pensar hi ha qui parla de la grossa!

Diuen que Deu digue al home: — Menjarás lo pa mullat ab la suhor del teu costat.

La burguesia havia trobat ja fa siglos lo medi

de menjarse los polistres y perdus mullats ab la suhor dels altres.

Ara... qui es capás de proveure lo que succehira.

(La ciencia y la mecánica posadas al servey de las clases privilegiadas que reciben tales sorpresas.

Fins ara la burguesia tenia de quanton, — si es que mantint se pot dir a hi que fa aquesta ab los treballadors, — no sols als seus obrers, hi no sentí als fills d'aquests, com un hostel dels certes plantes pera llavor a d' de poderlas reproduhir.

Ara ja no tindra que mantenirse mes que ella, y en quant a assegurar la reproducció de la especie, aquí 'ns troba que no trobi una maquina pera descomponer el semen artificial! No hi ha ja empollats artificial! Per que donchs no hi ha d'haver també engendradora artificial!

La idea no es nova. Fa ja alguns anys tingud aquesta felix occurrència una ciutadella dels Estats Units. Es veritat que llavors la cosa no va anar bé, mes aruy no val pas dir que algun dia no hi vagi.

Quina felicitat llavors la de la burguesia! Podran fer los treballadors a son gust y un ventós de moment, es a dir, poguissim menjar tot ella sense tenir que donar ni los molias que calien de sa tanta als que li produhir nitas las satisfaccions materials de la vida.

Y després que estem en tan bona via, encara hi ha qui ve a amalinari nos parlant de la grossa!

La grossa!... Valen dir que un dia o altre no arribara la grossa que nosaltres desitjem!

Qui salt de mes verds ni maduran!

Mentres tant, nos tenim sense cap cuidado totas las grossas que pugan venir, perquè lo que es a nosaltres no 'ns fan pas de bica.

FELICITACIÓ DE NADAL

ENCURTADA ALS INTERESSOS MÉS JUSTS DE LA GUILLA LLEGA

— LA

COOPERATIVA DE TIPOGRAFIA

*****

Éstos el final del any, ara teniu un mes més, que el d'any que veniu tinguin l'Nadal feliç del present any que us. Any de felicitas paradas y que el nos vos felicitas, any dels anys que s'ingua així que l'obrer se pugui ab tanta la miseria y burocracia.

cançons i altres termes gràfics de la riquesa popular.

Manetes lo govern tinga l'habaco amagat en los còssachs, ma n'rich de la libertat del cultiu.

Tu aixó es agas calents, y nosaltres valem pentre caló.

27

La dimercres, a la una de la tarda, va ferse el gran solemnitat a Madrid l'enterro civil del traictor de Las Dominicales del Libre Pensamiento Sr. Garcia Vao, assassinat en mitj dels carrers de Madrid, sens que las autoritats, tan amonstades en perseguir periodistas, hagin tocat las flors al malvat aserit, tal vegada pagat per religiosa conciencia en monedas recollidas en las caxetas de las animas, a fi de lliurarne d'un valent liberal y convencut diare-pensador.

El Siglo Futuro, diari castil, dia que aquest assassinat, igual que l del bisbe de Madrid, se feu a la Misocristia.

Y l bisbe de Madrid fou assassinat per un capella que may ha sigut moñó!

Dich ho apa, tribunals! ¿busquen l aserit de Garcia Vao entre la gent de totaall? un castil no diu, y quan ell ho dia ben seguit l ho per totu.

Si en lloch de perseguir al aserit pogues perseguir al assassinat, puen se faria molt bona feya.

Com al l' aserit Garcia Vao era peñit-castil!

28

En Sagasta en lo Congrés ha deixat entrecorrec a n Salmerón que l defesera procesar, que mes que sia diputat, si s fca en noves propagandas en favor del dret d'insurreccio, per l' hon de las leys i estu parat a Galicia.

Molt ben talat!

Las benevolencias a la monarquia tenen de ver del sistema Castiler; ò no servixen.

29

Un diari tan monarquich com La Epica dia, tinent lo discurs d'an Castiler, que aquer home acolora pera cantar missa.

Per ara la va cantant...

Patimodias a la República y absolutas al possibilisme.

30

La Federacion Iberica de Madrid agata l' rave per las tullas.

A propòsit d' unas parules nostras burlantinas de que fes data el socialisme del temps de Amílcar Barca, quan es tan anticu com lo social, nos va dilemt « que li verdaters sabis som lo catalans, y la proba (!) es que en quant nos parlan de llure-cambi, transimim, pitem y supliquem que no s' pòth a cap, perque temem que s'ingon los catalans ».

Lo nostre colega madrileny nos pren sens dubte per fabricants, que son los qui tantu lo ell dia, y a puenta es una planta de las grasses. A nosaltres no neta per lo llure-cambi; lo que los ha portat es la intervencio del Estat en contra nostra.

Per lo dromes, en quant al origen del socialisme anticu, que primer reconeixava nostre coslega a pou anys y a n 1500 abans de Cristo, no s' hi amoliam, ni ell ni ningun n' ficara la lita exorta, que s' ha d' amar a buscar molt mes endavant.

Y en quant a que l socialisme modern morira abans de treure las dents, guardis no li donguin un que sechir. Per de propme, d' una monarquija se ha pres tots los periodias obrers al vintanari republica demòcratic que ns ocupa.

A UN SOTILANA

***

1887

Reclames que an d'aver d'alt de la trona del mal dels liberalis sempre pioreses, se que avorta el progrés tan se desmorona perque son tan agiles guerra n' done. Explicati le gort missa n' honoratona ta una ben rasta, per que l' agudes, puja que no-s'ell lo que se presé atargues se lo d'os son dar le care rosencanta. Mas el dromes que esta vida son difinsa molt temps y he de dromes, peca, pavena, que fins le gort que avor tota se ab lo pua del dromes y avora creder le d'os. Y al s'empreny le dromes ignominiosa pua n' t'aura le pua de lo sistema.

Preps. BARCELONA

Uns mal duros han fugit de las castas de la ostent de l'era.

Si no fan far algun porgo pel cel, aquí bota a la terra no-cach pas que y trobi rastre dels lladres.

Son ten expastias los culs de sagristia!

27

Los anti-guerra cantats a la iglesia de Sant Francisco de Madrid pera celebrar los primer nos de la mort de D. Alfonso, han costat vint mil duros als expostors.

O dies quatercentos mitias y raho del hu per cent d'ofensa (!) a la moral.

27

Las ovellas del rector de cal Antón de Villanova volieren a llubar lo garlo l' dia de la Cua repit tot al corral de ca la Maria de la Victoria pera cambiar impresiones llanudas respecte al safate espiritual, cantans petronas misticas lo metria a la anada que a la normala.

De volere a cal Antón, puja un bismaire de obje al cabell sagrat, y la canca del esculador no ten mes que torar guetas contra lo periodich liberalis, y sobra tot contra La Traximodias.

Nosaltres estimem molt lo faros, y si volen passar per casa no comprontamos a pagarls als del de die missa al predicavere.

28

A Pontevedra s' quixen perque no son aseritats d'os molt que die en companyia d' una gueta penitents.

Talans; si ell dia s' hi trobaq be, que n' tenen de fer los altres!

29

S' ha reconerat la iglesia de Penavala (Avila). Si la Presidencia tot ho pot, no se perque la temen.

30

Als quinze dias de casada, los desaparecut de Manresa una dona jove y gueta, escrivint una carta al seu marit sobre lo traq que es la dona, y parlantli molt de Deu x del altre mon.

La institucio pres cartes en l' assumptu, mes no n' troba l' exorta.

Y pregunto jo.

—¿la han mirat be peis convenes!

31

Un Tenorio de sotana té l' amor a una gueta noxa al rosi del carrer a Madrid, y s' troba a la millor ab un juve que ab un bany n' anoda pliosament las costellas.

Si aquestos miracles se multipliquessen gueta, bona noi dromes.

32

En la sagristia d' una iglesia, també de Madrid, van quedarse a seraficas rompiadas un sagrista, un escola y una terenciana, tenim de corre a descompartirlos alguns diadoms l'ellegies.

Aquestas rathons son pera convenes a tot bon catòlich.

33

Va encontrese la nau de la iglesia de Sant Sadurn de Pamplona, y entre guets, dromers, crits, trepidadas y bravaa treniers, no queda un devot sencer.

Comimio pregant a Deu pera que seguiesi llurantome de que m' agasin abillons d' entrar a n' aquestas santas cases!

Traballa sens parar lo bon Pascual y a la fi va morre al hospital; y l' banquer Don Mexico, sens treballar sigud cum un senyor.

Y encara dia Comenia que aquell que no treballa es qui no morja.

EPIGRAMAS

***

Per un cast molt que veig dit a la sagrista Agua Maria, son pare m' d'iaq nos d' abor que m' d'era qualis netaq.

E. SALA

A l' Sotel de Gironella. De va entre l' aserit Piana, y se dir—Mico, tuch gora, aquer tota per pagar honorat! —¿li ha morre, no, tuchella. —No m' aguda atia, agut. Y t' aguda lo tuchingut. —Demora el treure una costella. RICK NARAY.

La Memòria y el Oloro. VO CARRE, y l' anada no s' avorta y se dromes de los i pas del matrimoni, porg gora dos Santos, de porga de la Memòria, si dromes una vida bona y d'una que morra si ferit. Y sen en Girona, que puen well los matrimoni i puen, ara els convenes. No, no, no, perque no ferit un cap nos. J. SALA

BARCELONA. XARRELA CONVERSA. Molt l' amada la cantada a abor un veyu fer, cetero tan avorta porga lo porgut, que m' aguda. Y en una monodia de die no puen de la Pica no aguda de fer de que que si veta avorta un fer d' dromes en companyia lo morre, en lo carrer que ho se ara. J. SALA

ROMBO. Moltos los guets per l' amor que l' aguda horizontal y verticalment, dromes lo coloma felle, una comeniam, la sagrista, un pua, la tenora, un esculador modern, la gueta, no las faromias de las morra y la quinta, una gueta.

J. G. M.

TERRENA CONFINCA. Viva au i. Combinar aquesta Terrena de dromes que dromes lo nom d' un carrer de Barcelona. PARET MUR.

XARADA. La tres aguda veta en prima gueta senora, y la del, no s' avorta, esculador de lo dromes. P. R. y M.

GENOVES PICH. III. I. III. Nas en Tòrrua.

NOVELLANS. A las sagristas del Oloro PARET. Mico—¿li ha morre, no, tuchella. Mico, tuch gora, aquer tota per pagar honorat! —¿li ha morre, no, tuchella. —No m' aguda atia, agut. Y t' aguda lo tuchingut. —Demora el treure una costella. RICK NARAY.

ARABICA. — Amor, Roma. TRAXIMODIAS. — Talora, Tona, Au. Tòrrua LA ACADÉMIA, Ronda de la Universitat, 8, Barcelona.

LA REVOLUCIO poema en tres cants original de J. LLUNAS

Folleto de 32 planas, ilustrat per lo distingit dibuxant Manel Moliné, elegantment imprès en paper satinat y ab una magnífica cuberta de color.

Preu DOS rals

Se ven a Barcelona en los kioscos de la Rambla y a lora en casa dels correspondents de LA TRAMONTANA — Enviant directament l' import a nostre Administració, també s' remeten exemplars sueltos pel correu.

«COMO EMPIEZA Y COMO ACABA»

Fou un temps dels més valents
en fer discursos calents.

Poch després se va cansar
y 'ls seus habits va penjar.

Y progressà de manera
que sempre anava enderrera.

Y al cap de no gayres dias
aná ab malas companyias.

Y seguint per tal cami
se feu company d' un carlí.

Y fou al fi de sa vida
Magdalena arrepentida.